

Propunere program guvernare 2022 – 2024 - Capitol Turism

I. Programe cu impact național

A) Stoparea distrugerii capitalului românesc din turism prin luarea unor măsuri foarte urgente și modificarea legislației

Măsuri ce trebuiesc luate în regim de urgență:

- 1. Măsura - M2 – Capital de lucru** discutată și reglementată în anul 2020 nu a fost încă finalizată. Peste 3500 de operatori economici nu au semnat și nu au primit sumele convenite din lipsă de fonduri alocate.
- 2. Măsura - M3 – Capital pentru investiții** a fost desființată. S-a reintrodus prin acțiunea 4.1.1 administrată de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene prin Programul Operațional Competitivitate. În prezent ghidul nu este finalizat iar termenul final de depunere a proiectelor este 31.12.2021.
- 3. Măsura - M4 – pentru operatorii economici din turism, alimentație publică și organizatori evenimente** prin care se asigură compensația de 20% din diferența cifrei de afaceri dintre anul 2020 față de 2019 este întârziată în mod intenționat din lipsa de resurse deși prin lege s-a alocat echivalentul a 500 milioane euro. Se estimează că aceste sume vor ajunge la operatorii economici din turism în anul 2022 și s-ar putea ca unora dintre operatori să nu le mai fie necesare în momentul în care vor intra în faliment.
- 4. Propunem o nouă măsură – M5 –** privind decontarea cheltuielilor cu materialele/echipamentele care au fost necesare pentru măsurile sanitare impuse prin lege de la declararea stării de urgență/alertă și au fost înregistrate în evidența contabilă în perioada 2020 – 2021 de către operatorii economici din turism, alimentație publică și organizatori de evenimente.
- 5. Măsuri compensatorii aferente pierderilor înregistrare în anul 2021 de operatorii economici din turism, alimentație publică și organizatorii de evenimente în special a celor din municipii, orașe și din stațiunile balneare care vor înregistra în anul 2021 o cifră de afaceri mai mică, cu 30% - 40% raportat la anul 2019.** Restricțiile impuse de autorități în timpul anului 2021 trebuie să vină la pachet cu compensații financiare.
În condițiile actuale estimăm că, din punct de vedere turistic, anul 2022 va fi cel mai dificil an de la izbucnirea pandemiei dacă viitorul guvern nu va dispune măsuri imediate.

Modificări/completări legislative urgente:

- 6. Vouchere de vacanță** – s-a demonstrat o măsură benefică cu un impact social și fiscal major în perioada 2017-2020 iar reintroducerea acestora trebuie să reprezinte o prioritate națională pentru refacerea unitară a forței de muncă grav afectată de pandemia de Covid 19. Aceste vouchere de vacanță au fost acordate pentru cei din sistemul privat din anul 2015 iar pentru cei din sistemul public începând cu anul 2017 până în anul 2020. Este necesară reintroducerea acestora pentru cei din sistemul public începând cu 1 ianuarie 2022 printr-o ordonanță de urgență care să fie aprobată în primele ședințe ale viitorului guvern sau prin proiectul de act normativ ce se află în acest moment în Parlamentul României - **PI-x nr. 250/2021 (există riscul de tergiversare în Parlament).**
- 7. Legea Turismului (PL-x nr. 411/2019)** – au trecut peste 2 ani de când proiectul legii turismului a fost înregistrat la Senat. În prezent se află la Camera Deputaților, în cadrul Comisiei de Industrii care trebuie să adopte raportul final pentru a ajunge la vot. Proiectul de Lege al Turismului s-a dorit să reprezinte "Constituția Turismului Românesc" și a fost discutat în anul 2017 cu toate

confederațiile patronale și sindicale la nivel național, cu federațiile/organizațiile patronale, asociațiile profesionale/promovare etc parcurgând etapa legală de dezbatere publică la nivelul întregii țări. Imediat după promulgare până la data intrării în vigoare a acesteia erau pregătite modificările la toate actele normative subsecvente care reglementează activitatea de turism – peste 75 acte normative unele cu o vechime de peste 20 ani ce sunt inaplicabile în acest moment.

8. SIEATR – Sistemul Informatic de Evidență a Activității de Turism din România. Acest sistem informatic este capitol din proiectul Legii Turismului și trebuie introdus de urgență pentru a putea avea o evidență clară a activității de turism din țară (statisticile rezultate vor evidenția unde sunt necesare investițiile publice) dar și pentru creșterea gradului de siguranță națională.

9. Continuarea Master Planul-ui de investiții în turism început în anul 2017 și întrerupt (din neglijență) din cauza neprorogării termenului. Modificarea HG 558/2017 – privind Programul pentru dezvoltarea investițiilor în turism astfel încât autoritățile publice locale să poată să depună în continuare proiecte pentru că termenul inițial final a fost 31.12.2020.

10. Stabilirea formei juridice/administrative a autorității administrației publice centrale responsabilă în domeniul turismului (Minister/ANT). O autoritate publică centrală cu puteri depline care să administreze activitatea de turism la nivel național așa cum în multe țări, inclusiv vecine, (Bulgaria, Ungaria) au ministere. Am constatat că de administrarea domeniului turismului nu se mai ocupă nimeni din toamna anului 2019, iar puținele măsuri solicitate de mediul de afaceri și aprobate de guvern sunt intenționat tergiversate, probabil din lipsă de fonduri. Dacă nu se dorește formarea unui minister al turismului este necesar ca autoritatea administrației publice centrale responsabilă în acest domeniu să fie cel puțin "Autoritatea Națională de Turism" iar reprezentativitatea acesteia să fie realizată de către un specialist în domeniu care să aibă rang de secretar de stat cu toate atribuțiile (autorizare, control, juridic, economic, promovare, marketing etc). În prezent numeroase atribuții esențiale pentru bunul mers al turismului au fost preluate de direcțiile suport din cadrul MEAT personalul respectiv neavând nici un fel de competență pe acest domeniu.

11. Plajele turistice. Legislația specifică administrării acestora trebuie modificată în sensul, în care, la licitație trebuie să se înaintate spre închiriere **doar** cele care îndeplinesc toate condițiile de utilitate (canalizare, alimentare cu apă și energie electrică). Modificarea legislației trebuie să elimine intermediarii și să asigure plajă suficientă celor care dețin structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare și care de regulă o acordă gratuit turiștilor prin pachetele de servicii turistice. De asemenea, plajele, care prezintă vegetație abundentă, zone stâncoase, bolovăniș, mlaștină sau plajă submersă periculoasă poate fi folosită doar în scopuri de agrement nautic sau alte forme de divertisment (exclus plajă turistică). Demolarea tuturor construcțiilor ilegale de pe plajă și autorizarea de beach-baruri cu arhitectură specifică prestabilită (2-3 modele autorizate) cu amplasare doar în zona dinspre uscat a plajei și racordate la toate utilitățile. Plajele situate în stațiuni turistice, obligatoriu să fie clasificate. Conducătorul autorității administrației publice centrale responsabilă în domeniul turismului și reprezentanții acesteia să se implice în obligarea autorităților publice locale de a nu mai elibera autorizație de funcționare în lipsa certificatului de clasificare emis de autoritatea administrației publice centrale responsabilă în domeniul turismului. Pentru respectarea legislației, implicarea reprezentanților Administrației Naționale Apele Române prin Administrația Bazinală de Apă Dobrogea – Litoral, de a solicita operatorilor economici cu care au contracte de închiriere sau urmează a închiria plajă, să prezinte autorizația de plajă emisă de autoritatea administrației publice centrale responsabilă în domeniul turismului, sub condiția denunțării contractului.

12. Îmbunătățirea legislației naționale prin care autoritatea publică locală să asigure utilitățile până la intrarea pe plajă.

13. Actualizarea Legii Prevenirii nr.270/2017 - a fost identificată o lipsă a legiferării pentru scufundări în scop turistic. La data prezentei activitatea de scufundare aparține exclusiv Ministerului Apărării Naționale dar nu este reglementată activitatea "**scufundare turistică ghidată**" în scop recreativ.

Considerăm că este necesar ca această activitate să fie reglementată și în C.O.R. (Clasificarea Ocupațiilor din România).

14. Fiscalizarea tips-ului începând cu 01.01.2022 și impozitarea cu 10% din 01.01.2023 pentru activitățile specifice turismului (cazare, alimentație publică etc), activităților de alimentație publică neclasificate având un impact **pozitiv** la bugetul statului – aproximativ 5-7 milioane euro/an.

15. Modificarea Codului Fiscal privind impozitarea contravalorii cazării și a meselor angajaților asigurate de angajator - în prezent acestea fiind considerate avantaje de natură salarială și sunt impozitate cu 45%. Propunem impozitarea cu 10% (așa cum sunt impozitate tichetele de masă) pentru o sumă fixă lunară ce reprezintă contravaloarea cazării și a meselor pentru personalul angajat cu timp integral de muncă și care are domiciliul în altă localitate din țară (care nu face naveta) sau în străinătate.

16. Modificarea legislației drepturilor de autor Legea 8/1996. Modificarea, astfel încât, operatorii economici din turism și din alimentație publică să plătească remunerația doar pentru turistul/clientul cazat respectiv clientul consumator.

În prezent există 5 organisme de gestiune colectivă, care colectează și obligă operatorii economici din turism/alimentație publică la plata de remunerații, din cele 19 organisme de gestiune colectivă avizate de ORDA:

- #UCMR-ADA – pentru comunicare publică a operelor muzicale;
- #CREDIDAM- pentru comunicare publică drepturi conexe ale artiștilor interpreți și executanți;
- #UPFR – pentru comunicare publică drepturi conexe ale artiștilor interpreți și executanți;
- #UPFR-ARGOA – pentru producători de fonograme;
- #DACIN-SARA – pentru comunicare publică a operelor cinematografice și audiovizuale;

Pe lângă aceste organisme de gestiune colectivă, pot fi autorizate de ORDA, conform Legii nr. 8/1996 a drepturilor de autor și alte activități conexe.

Fiecare dintre organismele de gestiune colectivă negociază cu asociațiile reprezentative de utilizatori metodologii pentru stabilirea remunerațiilor.

Astfel fiecare utilizator din turism este obligat în prezent să elaboreze documentații și să obțină 5 licențe și să plătească 6 remunerații: 2 remunerații CREDIDAM, 1 remunerație UPFR, 1 remunerație UCMR – ADA, 1 remunerație UPFR-ARGOA, 1 remunerație DACIN – SARA; Remunerația trebuie stabilită în funcție de gradul de ocupare a structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare a utilizatorilor din turism.

În ultimii 3 ani (2019-2021) indicele de utilizare netă a capacității de cazare în România este de 22,67%. În prezent se plătește o remunerație mai mare cu 77,33%, fiind calculată la un grad de ocupare de 100%.

În cazul unei structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare, remunerația trebuie se fie plătită pentru structurile de cazare și nu pentru fiecare activitate desfășurată în spațiile din imobil: restaurant, lobby, recepție, lift, etc, pentru că prestarea serviciilor se adresează clienților cazați– un turist nu se poate afla în mai multe locuri din imobil în același timp.

Pentru restaurante remunerația trebuie stabilită la numărul de clienți efectivi, pentru că autorizațiile de la primării sunt emise pe numărul de locuri și suprafața comercială.

Pentru structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare remunerația să fie stabilită diferențiat în funcție de clasificare (stele/margarete), GRAD DE OCUPARE.

Conform art.16 și considerentului nr. 31 al Directivei 2014/26/UE, remunerația trebuie să fie rezonabilă.

17. Modificarea normelor metodologice de clasificare incluzând procedura specifică aferentă persoanelor fizice. Clasificarea tuturor unităților de cazare, inclusiv cele de până la 5 camere, administrate de persoane fizice.

18. Stabilirea unor măsuri ferme și predictibile cu sancțiuni imediate pentru stoparea răspândirii Covid-19 diferențiate pentru:

- Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare care pot avea inclusiv unități de alimentație publică impuse (obligatorii pentru obținerea clasificării cu stele sau margarete)
- Structuri de primire turistică cu funcțiuni de alimentație publică independente sau unități de alimentație publică conform HG 843/1999.
- Corelarea legislației naționale privind activitatea de turism în România cu măsurile ce se impun pentru combaterea pandemiei de Covid-19

Ex. 1 – Turistul cazat nu mai trebuie verificat la restaurantul/barul unității de cazare și/sau la plaja deținută de unitatea de cazare.

Ex. 2 – Dacă un turist vine cu avionul la ora 21:30, ajunge în unitatea de cazare la ora 22:00 și are prevăzut în contract cină, unitatea de cazare este obligată să asigure masa și astfel încalcă legislația în vigoare.

19. Stațiunile balneare și turistice – eliminarea neconcordanțelor legislative

SITUAȚIA DE FAPT:

În prezent, atestarea stațiunilor turistice de interes național sau local se realizează în temeiul H.G. 852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice. Verificarea îndeplinirii criteriilor de atestare a stațiunilor turistice se face de către Direcția Generală de Turism.

- Acordarea statutului de stațiune balneară, climatică sau balneoclimatică se face în baza O.G. 109/2000 privind stațiunile balneare, climatice și balneoclimatice și

asistența medicală balneară și de recuperare, și H.G. 1154/2004 privind aprobarea Normelor tehnice unitare pentru realizarea documentațiilor complexe de atestare a funcționării stațiunilor balneare, climatice și balneoclimatice și de organizare a întregii activități de utilizare a factorilor naturali. Verificarea criteriilor de atestare a funcționării stațiunilor balneare, climatice și balneoclimatice și de organizare a întregii activități de utilizare a factorilor naturali se realizează de către Ministerul Sănătății.

- Având în vedere că actele normative menționate mai sus nu au fost actualizate, se impune actualizarea și armonizarea acestora conform reglementărilor Uniunii Europene.

20. Asigurarea unei reglementări privind preluarea de către operatorii economici deținători de structuri de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau/și de sănătate, a bazelor de tratament aflate în perimetrul lor care aparțin Ministerului Sănătății și sunt nefolosite.

Exemple: *Eforie Nord – Complex Steaua de Mare;*
Mangalia – Complex Paradiso (fost complex Mangalia).

➤ **Eliminarea concurenței neloiale între unitățile balneare aparținând CNPP și cele aparținând turismului conform recomandarilor Consiliului Concurenței – adresa nr.14789/04.10.2016, anexată.**

II. Marketing și promovare.

În următorii 5 ani, România trebuie să devină o destinație atractivă care să conteze pe harta turistică a Europei pentru acele forme de turism pentru care există surse de avantaj competitiv susținute.

Obiectivul general de marketing:

Formarea/consolidarea sau, după caz, schimbarea imaginii României pentru fiecare microdestinație componentă pentru fiecare piață selectată, prin eforturi de marketing susținute, pornind de la analize și studii de marketing efectuate permanent, în colaborare cu mediul academic, cu INCDT etc.

Obiectiv de marketing:

Obținerea unei cote de piață importante pentru formele de turism principale

a) pentru turismul intern astfel încât România să poată deveni în scurt timp atractivă pentru unele segmente de piață, în paralel cu menținerea /fidelizarea altor segmente de piață rentabile prin:

- atingerea unor valori mari ai indicatorilor calitativi (ex.,durata medie a sejurului, gradul de satisfacție /fidelizare etc.)

b) pentru turismul internațional astfel încât România să devină competitivă, prin eforturi susținute de marketing, cu ierarhizarea formelor de turism în funcție de resursele turistice ale fiecărei microdestinații și, mai ales prin țintirea acelor piețe pentru care există surse de avantaj competitiv, și prin oferirea unor produse turistice corespunzătoare.

Strategii de marketing:

1) dezvoltarea unui parteneriat public-privat pentru realizarea OMD-urilor în concordanță cu obiectivele destinației și cu cele ale susținătorilor turismului.

2) activități de promovare/campanii de promovare online în cadru planificat de comunicare integrată

Este necesară planificarea strategică a destinației România cu - realizarea unor planuri /programe de marketing pentru fiecare destinație turistică /formă de turism /piață țintă, corespunzător resurselor turistice, ierarhizate în funcție de valoarea lor, ce vor avea drept obiectiv final realizarea brandurilor turistice la nivel local, regional /zonal și național al destinației România.

Completarea legislației privind OMD-urile.

- **Asocierea între OMD-uri de la nivel local să fie de utilitate publică de la momentul în care acestea s-au asociat și există hotărâre definitivă de instanță.**
- **Taxele speciale aferente activității turistice :**
 - **de promovare plătite de operatorii economici**
 - **de stațiune - city tax plătite de turiști conform Hotărârilor Consiliilor Locale/General să fie transferate, obligatoriu, în proporție de minim 85% către OMD local conform Statutului OMD.**